

Een impressie van het concept (Minkes, 2012),

Concept meubilair voor het nieuwe werken

Het Nieuwe Werken en nieuwe ICT vragen om nieuw meubilair. Dat is bijvoorbeeld op de Orgatec 2012 zichtbaar, maar ook in dit ontwerpproject. In dit project is een concept kantoorinterieur ontwikkeld, die aansluit bij deze nieuwe trends en waarbij een harmonie is gezocht bij een grote variatie in meubilair.

Tekst R. Minkes, P. Moor en P. Vink, TU-Delft

Nieuwe werkvormen en producten

Bij Het Nieuwe Werken doen nieuwe werkvormen/of middelen hun intrede (Blok e.a., 2012). Nieuwe werkvormen zijn bijvoorbeeld op afstand vergaderen en op afstand aan je documenten werken die in de cloud te vinden zijn. Op kantoor wordt het werk ook anders. Er is meer informeel overleg of er zijn korte brainstormsessies, om de communicatie die minder wordt door thuis- en op afstand werken aan te vullen. De studie van Hengst e.a. (2008) toont aan dat de innovatie iets terugneemt bij op afstand werken. Bij informeel overleg neemt dit weer toe. Nog een reden om meer informeel overleg te organiseren. Uit onderzoek blijkt dat korte brainstormsessies goed verlopen aan meubilair op barkrukhoogte (Vink, 2009). Dat is ook een manier om innovatie te steunen. Er is onderzocht welk meubilair welk overleg het beste ondersteunt (Vink, 2009). Voor het kort brainstormen is staan op barkrukhoogte productiever, voor veel andere vormen is

de ronde of ovale vergadertafel geschikter, omdat er beter contact is. Voor korte vergaderingen is staand vergaderen (Bluedoorn, 2003) weer beter. Het is 34% korter met dezelfde kwaliteit uitkomsten. Nieuwe middelen zijn smartphones, tablets en er wordt meer gebruik van laptops gemaakt in plaats van desktops. Soms worden dockingstations gebruikt. Dat vereist wel dat er dezelfde soort laptops gebruikt worden en dat is ook minder aan het worden (HFES, 2011). Uit onderzoek blijkt dat voor smartphone- en tabletgebruik nog geen ideale opbergruimtes beschikbaar zijn (HFES, 2011). Daarnaast worden er vaak open kantoorkruimtes met flexplekken en concentratieruimtes gebruikt bij Het Nieuwe Werken, en soms worden ook nog traditionele werkplekken gebruikt voor medewerkers die altijd op kantoor zijn. Er is dus een behoefte aan een grote variatie aan soorten werkplekken, wat het gevaar met zich mee brengt dat er geen eenheid in het interieur ontstaat.

Ontwerpvrage

Er is een ontwerpstudie gedaan om een aanbod te hebben met producten die passen bij deze nieuwe werkvormen en werkmiddelen. Het is nu al wel mogelijk om een ruimte in te richten met een veelheid van producten, maar vaak komt het design van de verschillende elementen niet overeen, waardoor er geen eenheid ontstaat. En het is juist belangrijk mensen naar het kantoor te trekken om collega's te treffen. Dit stimuleert informeel overleg. In dit project zijn diverse ontwerpen van tafels, stoelen en andere meubels gemaakt, die voldoen aan de vele eisen en toch in harmonie met elkaar zijn.

Ontwerpvisie

Aan de hand van een onderzoek (Minkes, 2012) over werkvormen en werkmiddelen in de toekomst is een ontwerpvisie geformuleerd. De ontwerpvisie schetst een beeld van hoe mensen over 5 jaar willen werken. De trefwoorden in deze visie voor een kantoor in de toekomst zijn individualiteit en sociale interactie. Deze twee woorden lijken in tegenstelling met elkaar, maar door een grotere individualiteit en werken op andere plaatsen wordt sociale interactie op het kantoor van groter belang. Naast het concept is één product, de in hoogte verstelbare vergadertafel, verder uitgewerkt tot een werkend prototype.

Concept

Het concept bevat natuurlijk verschillende werkplekken en overlegplekken. Het legt de nadruk op de interactie tussen verschillende gedeeltes van de kamer. Het biedt de gebruikers de mogelijkheid om zelf een gedeelte van de kamer te kiezen, die bij de taak past en dit in te richten.

Het kastsysteem in dit concept biedt naast opslagruimte een ruimte voor de elektrische bekabeling. De kastjes en de tafels staan op wieltjes, waardoor deze eenvoudig verplaatst kunnen worden door de gebruikers. Door de kastjes aan elkaar te klikken wordt de bekabeling gelinkt. Tevens is er een toe te voegen element waar een plantenbak in zit, en een centraal gedeelte dat als vergadertafel op stahoogte dienst kan doen. De kastjes zijn zo gemaakt dat de gebruiker er op kan zitten.

Product

De in hoogte verstelbare vergadertafel is verder uitgewerkt. Staand vergaderen bleek zoals hierboven beschreven 34% korter te duren, dus dat is in het ontwerp mogelijk gemaakt. Het nadeel van een vergadertafel die alleen op staand vergaderen is afgestemd is dat de ruimte niet voor zittend vergaderen kan worden gebruikt. Daarom is een in hoogte verstelbare vergadertafel ontworpen (zie figuur 2). Bij veel in hoogte verstelbare tafels wordt de bekabeling lelijk zichtbaar, ook dat is hier opgelost (zie figuur 2). Het tafelblad is ovaal omdat uit onderzoek bleek dat die voor veel overlegvormen geschikt is (Vink, 2009). De bediening is in harmonie met de tafel ontworpen. Met de draaischijf op de tafel wordt de hoogte van de tafel geregeld.

Fig 2: De in hoogte verstelbare vergadertafel

Het werkend prototype blijkt goed te werken en een onderzoek naar hoe het in de praktijk bevalt is de volgende stap.

Conclusie

HNW en de nieuwe ICT vragen om een verscheidenheid aan werkplekken. Om te voorkomen dat de harmonie verloren gaat is in dit project een concept ontworpen waarin veel werkplekken in harmonie met elkaar te zien zijn. Eén product uit dit concept, dat gebruikt kan worden voor brainstormen en voor veel andere overlegvormen, lijkt veelbelovend. ■

Referenties

M.M. Blok, L. Groenesteijn, R. Schelvis and P. Vink, New ways of working: does flexibility in time and location of work change work behavior and affect business outcomes? Work 41: 5075-80, 2012. M. den Hengst, Leede J de, Looze MP de, Krause F, Kraan K Werken op afstand, virtuele teams en mobiel werken, TNO, Hoofddorp, 2008. HFES, 2011, Re-envisioning the office workplace: an escape from the desktop Thomas Albin, Office Ergonomics Research Committee; Michael Bartha, Hewlett Packard; Erin Walline, Dell; Kelly Hogan, Research In Motion. Las Vegas. R. Minkes, 2012 The workplace environment: now and in the future, <http://www.lensvelt.nl/en/about/het-nieuwe-werken.html>. R. Minkes, 2012, A Future Workstation environment concept, masters thesis, TU-Delft, Delft. P.Vink (ed), Aangevoelde effecten van het kantoorinterieur, Kluwer, Alphen, 2009